

Huizen van het Kind & organisatoren PGO

Webinar over ontwerp van Besluit Vlaamse regering over de organisatie van de Huizen van het Kind en de organisatoren Preventieve gezinsondersteuning

Na eerste principiële goedkeuring – 17 juli 2026

Welkom

Tom De Boeck

Administrateur-generaal agentschap Opgroeien

VERLOOP VAN DEZE PRESENTATIE

- Webinar opgenomen en gepubliceerd op Opgroeien.be
- Vragen via Q&A
- Nadien FAQ's op de website gepubliceerd

Ontwerp van besluit van de Vlaamse regering over de organisatie van de Huizen van het Kind en de organisatoren preventieve gezinsondersteuning – OBVR

Eerste principiële goedkeuring

Timing en inhoud blijven onder voorbehoud van de adviezen en de verdere regeringsbeslissing.

Vandaag: waarom we hervormen en wat het OBVR bepaalt

01 — Het ‘waarom’ achter de hervorming

Van de bestaande sterktes naar wat er verandert voor gezinnen en partners.

- Waarop bouwen we voort?
- Waarom hervormen we?
- Wat moeten gezinnen merken?
- Duidelijk kader?
- Wat blijft en wat verandert?

02 — De bepalingen van het OBVR

Van label en werkingsgebied tot kwaliteit, toezicht en overgang.

- Label en werkingsgebied
- Doelgroep en minimaal aanbod
- Rollen, kwaliteit en financiering
- Procedures en toezicht
- Fasering

DEEL 1

Waarom we hervormen

VAN STERKE BASIS NAAR DUIDELIJKE KADER

Waarop bouwen we voort?

De hervorming vertrekt van bestaande sterktes en maakt ze meer samenhangend en beter inzetbaar.

1

Gebiedsdekkende HvK

Huizen van het Kind zijn quasi gebiedsdekkend aanwezig en vormen een sterke lokale basis.

2

Rol lokale besturen

Lokale besturen brengen nabijheid, regie en verbinding met het bredere lokale landschap en zijn belangrijke financierders

3

Expertise actoren PGO

Sterke praktijkervaring in ontmoeting, outreach en ondersteuning van kwetsbare gezinnen.

4

Bestaande samenwerkingen

Er zijn al partnerschappen met Kind en Gezin, kinderopvang, welzijn, lokale actoren, GGZ,...

De Huizen van het Kind zijn geen nieuw initiatief, maar een versterkte volgende stap

Waarom hervormen we?

De evaluatie toont twee verschillen die gezinnen merken — met twee structurele knelpunten daarachter.

1

Niet overal even herkenbaar

Niet elk gezin weet even gemakkelijk waar het terecht kan met vragen en ondersteuning over opgroeien en opvoeden.

2

Niet overal dezelfde toegang

Aanbod, bereik en ondersteuning verschillen nog te sterk naargelang de woonplaats.

3

Versnippering en complexiteit

De huidige preventieve gezinsondersteuning is te versnipperd en moeilijk te overzien.

4

Te weinig houvast

Positionering, rollen, kwaliteit en opvolging vragen meer duidelijkheid.

Doel van de hervorming: elk gezin een herkenbare en gelijkwaardige toegang.

Wat moeten gezinnen merken?

Elk gezin moet weten waar het terecht kan voor vragen en ondersteuning over opgroeien en opvoeden.

1

Alles rond opgroeien en opvoeden komt samen in een Huis van het Kind.

2

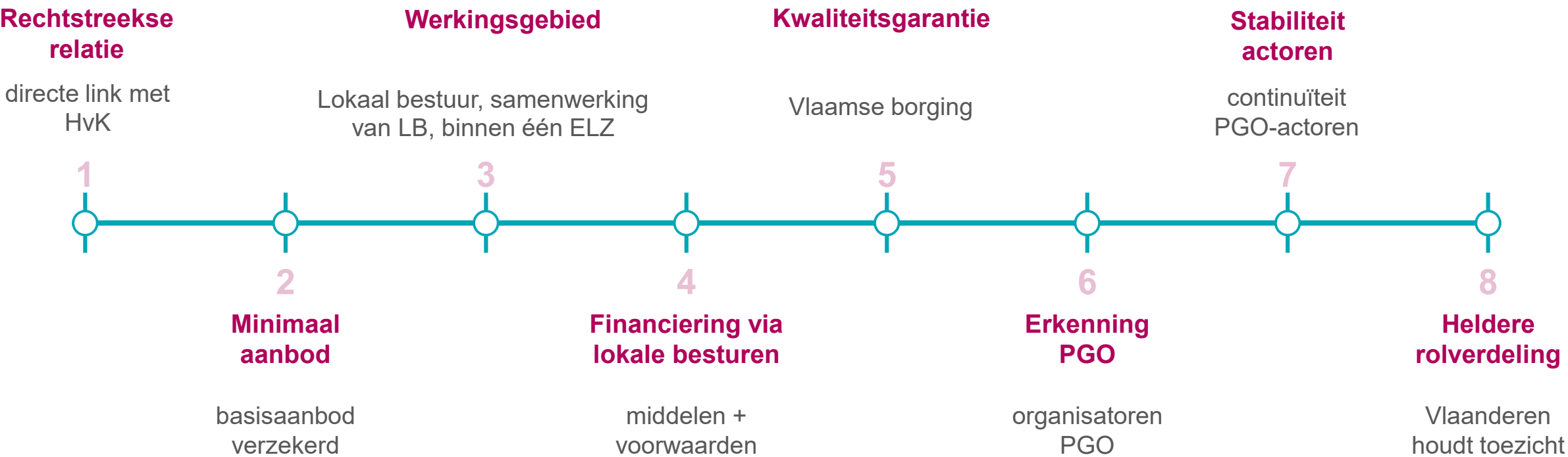
Het Huis van het Kind is er voor iedereen.

3

In een Huis van het Kind vind je snel de weg naar wat bij jouw gezin past.

Een Huis van het Kind, voor elk gezin, met een vlotte weg naar wat bij jouw gezin past.

Duidelijk kader - kernelementen

Verder bouwen én gericht versterken

De basis blijft herkenbaar en nabij. Het kader maakt de gezamenlijke ambitie concreter.

WAT BLIJFT DE BASIS?

- gezinnen en hun leefomgeving centraal
- preventieve, toegankelijke en nabije ondersteuning
- ontmoeting, informatie en ondersteuning
- toegankelijk voor alle gezinnen; intensiteit volgens noden

WAT WORDT DUIDELIJKER?

- duidelijke positionering HvK en minimaal ondersteuningsaanbod
- bijdrage aan geïntegreerde zorg en ondersteuning
- structurele lokale en bovenlokale samenwerking
- één samenhangende financieringsstroom via lokale besturen
- kwaliteitsvoorwaarden, rapportering en toezicht

We bouwen voort op wat sterk is — en maken duidelijker wat elk gezin overal mag verwachten.

DEEL 2

Het OBVR in detail

Van label en werkingsgebied tot kwaliteit, financiering, procedures, toezicht en fasering.

Doelstellingen Huis van het Kind

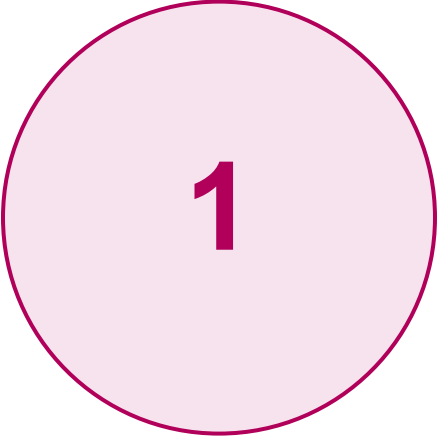
Vanuit de doelstellingen zoals geformuleerd in artikel 10 van het decreet van 29 november 2013

De Huizen van het Kind bieden

**kwaliteitsvolle, inclusieve en integraal toegankelijke
plekken en basisondersteuning
én dragen bij aan geïntegreerde zorg en ondersteuning**

ART. 10

Welbevinden bevorderen • Maximale kansen creëren • Drie pijlers verbinden • Universeel + proportioneel

1

Huizen van het Kind met label

Van decretale opdracht naar concrete bepalingen: opdracht, doelgroep, aanbod, samenwerking, kwaliteit en financiering.

Een label maakt duidelijk wat elk gezin mag verwachten

Zeven voorwaarden vormen samen het label.

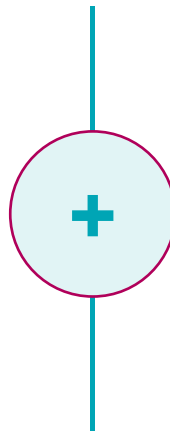
1

Samenwerkingsverband Huis van het Kind

Een samenwerkingsverband bestaat uit

één of meerdere

lokale besturen

één of meerdere

**organisatoren preventieve
gezinsondersteuning**

Het werkingsgebied bestaat uit één lokaal bestuur of een samenwerking binnen dezelfde eerstelijnszone.

1 of meer

lokale besturen

Minimaal aanbod verzekeren

Minstens 1 consultatiebureau

Hoe wordt het werkingsgebied georganiseerd?

1

Eén lokaal bestuur of samenwerking

één lokaal bestuur, of meerdere aangrenzende lokale besturen samen

2

Binnen dezelfde eerstelijnszone

een samenwerking blijft binnen één en dezelfde eerstelijnszone

3

Samen verantwoordelijkheid opnemen

voor gebiedsdekking binnen ELZ én het minimaal aanbod

Kinderen

0 t.e.m. 12 jaar

In functie van welbevinden, ontwikkeling en participatie.

Ouders en opvoedingsverantwoordelijken

-9 mnd t.e.m.
18 jaar

In functie van vragen en zorgen over opgroeien en opvoeden.

1 Kinderrechten- en mensenrechtenperspectief

Rechten en belangen van kinderen; sociale grondrechten.

2 Oplossings- en krachtgericht

Vertrekt vanuit krachten en mogelijkheden.

3 Vraaggestuurd en participatief

Aansluitend bij vragen, behoeften en doelen; regie blijft maximaal bij gezinnen.

4 Gezinsgericht

Perspectief van kinderen en ouders centraal.

5 Subsidiariteit

Minst ingrijpende en meest passende ondersteuning.

6 Inclusief

Respectvol en gelijkwaardig; gelijke kansen en drempels wegwerken.

7 Toegankelijk

Toegankelijk voor alle gezinnen; intensiteit afgestemd op de noden.

5 **Minimaal aanbod in elk Huis van het Kind met label**

Het ontwerp van besluit maakt expliciet welk basisaanbod overal verzekerd moet zijn.

Ontmoeting & verbinding

Initiatieven van ontmoeten, sociale cohesie en oefenkansen voor kinderen, en voor taalontwikkeling Nederlands.

Individuele ondersteuning

Gesprekken over opvoedingsvragen, ontwikkeling of gerichte ondersteuning.

Groepsgericht aanbod

Infosessies, thematische activiteiten en procesmatig groepswork.

Geïntegreerd gezinsloket

Samenhangend aanspreekpunt voor rechten, aanbod, kinderopvang en diensten.

Geïntegreerde zorg

Bijdragen aan geïntegreerde zorg en ondersteuning.

Het consultatiebureau blijft essentieel en wordt nauw verbonden met het bredere lokale aanbod.

Geïntegreerd gezinsloket

Toegankelijk en samenhangend aanspreekpunt voor alle vragen rond opgroeien en opvoeden

DE KERN VAN HET GEZINSLOKET

Brede loketfunctie

- 1 Toegankelijke informatie over aanbod en rechten
- 2 Ondersteunen bij aanvraag en gebruik van ondersteuning
- 3 Minimaal: kinderopvang, buitenschoolse opvang, activiteiten en vrije tijd
- 4 Toeleden naar Nederlandstalig aanbod en leer-, oefen- en gebruikskansen Nederlands

SPECIFIEKE FOCUS

Lokaal Loket Kinderopvang

De opdrachten van het Lokaal Loket Kinderopvang maken deel uit van het geïntegreerd gezinsloket.

DOEL

Sneller en eenvoudiger toegang tot informatie en passende ondersteuning.

Bovenlokale samenwerking

afspraken op niveau eerstelijnszone en hoger regionaal niveau

eerstelijnszone

Het Huis van het Kind maakt samenwerkingsafspraken over geïntegreerde zorg én met kernpartners in de ELZ.

- 1 Uitvoering Interfederaal plan geïntegreerde zorg, waaronder het perinatale programma.
- 2 Kind en Gezin
- 3 Organisatoren van het consultatiebureau.
- 4 Kinderopvanglocaties, partners met opvangvragen en andere Huizen van het Kind.
- 5 Eerstelijnsdiensten: afstemming met zorg- en welzijnspartners.

Doel: toegankelijk en coherent lokaal netwerk.

hoger regionaal niveau

Op het niveau van logische bundeling van eerstelijnszones worden minstens afspraken gemaakt over:

- 1 Hoe de samenwerking met OverKop vorm krijgt.
- 2 Hoe de samenwerking met jeugdhulpactoren vorm krijgt.
- 3 Waar nodig: samenwerking met aanvullende en gespecialiseerde zorg.

Doel: faciliteren van passende ondersteuning.

Het OBVR bepaalt de kwaliteitsvoorwaarden

1°

Beleidsvoerend vermogen

duidelijke visie, governance en kwaliteitsopvolging

Gemeenschappelijke visie

ondersteuning aan organisatoren
preventieve gezinsondersteuning

Kwaliteitsbeleid

monitoring en evaluatie als vaste cyclus

Klachtenbeleid

heldere opvolging van signalen en meldingen

2°–4°

Nederlands als verbindende taal

gebruik stimuleren en kennis versterken

Aangepaste infrastructuur

toegankelijke en geschikte plek;
minimale openingsmomenten

Inclusieve toegang

bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen

5°–6°

Signaalfunctie

noden en knelpunten
capteren en doorgeven

Verontrusting

gepast omgaan met situaties
die opvolging vragen

2

Subsidiëring

Toekenning aan het lokaal bestuur

Om subsidie voor een Huis van het Kind te ontvangen, voldoet het lokaal bestuur aan de voorwaarden en neemt opvolging op.

Voorwaarden voor toekenning

- 1 Label Huis van het Kind**
deel uitmaken van een Huis van het Kind met label
- 2 Middelen voor doelstellingen**
aanwenden voor het realiseren van de doelstellingen en kwaliteitsvoorwaarden
- 3 Werkingsgebied**
ervoor zorgen dat in het werkingsgebied het minimaal aanbod aanwezig is

lokaal
bestuur

Verankering & opvolging

- 4 Lokaal sociaal beleid**
Deel uitmaken van het lokale sociaal beleid
- 5 Jaarlijkse rapportage**
rapporteren aan Opgroeien over werking en aanwending
- 6 Zelfevaluatie**
minstens om de drie jaar reflecteren over kwaliteit

Aanwending van de subsidie

De subsidie wordt ingezet voor de doelstellingen van het Huis van het Kind; het minimaal aanbod krijgt daarbij prioriteit.

Bestemmingsregel

minstens

80%

naar het minimaal aanbod

via erkende organisatoren Preventieve
Gezinsondersteuning

Verdeling van de subsidie

80% minimaal aanbod

ruimte

Resterende inzet blijft binnen de doelstellingen van het besluit.

Reservebepalingen

Hoeveel subsidie kan worden overgedragen, hoe de reserve wordt verantwoord en wanneer terugvordering volgt.

Opbouw van reserve

max.

20%

van de jaarsubsidie

kan worden overgedragen naar het volgende kalenderjaar

max.

50%

gecumuleerd

opgebouwd uit jaarlijkse subsidiebedragen, t.o.v. het jaarlijkse subsidiebedrag

Verantwoording & correctie

1

Rapportage

overzicht van opgebouwde reserve uit vorige jaren bezorgen bij de rapportage

2

Doel reserveopbouw

reserve uitsluitend inzetten voor uitgaven in functie van de besluitdoelstellingen

3

Terugvordering

overschrijding van 20%/50% of besteding buiten doelstellingen wordt teruggevorderd

Kern: reserves zijn toegestaan binnen duidelijke plafonds, mits transparante rapportage en doelgerichte besteding.

Berekening van de subsidie

Voor de berekening van de subsidie wordt er rekening gehouden met:

3

parameters

1

Kinderen 0 t.e.m. 12 jaar

2

Kinderen met sociale toeslag

3

Continuïteit bestaande subsidies

3

———— **Toezicht**

Toezicht op de voorwaarden

Jaarlijkse rapportage en driejaarlijkse zelfevaluatie maken de voorwaarden van het Huis van het Kind opvolgbaar.

Jaarlijkse rapportage

Lokale besturen rapporteren jaarlijks gezamenlijk over het Huis van het Kind met label, uiterlijk op het einde van het eerste kwartaal van het volgende jaar.

Minstens te rapporteren indicatoren

- 1 Samenstelling samenwerkingsverband
- 2 Werkingsgebied en bereik van de doelgroep
- 3 Vormgeving van het minimaal aanbod
- 4 Bijdrage aan geïntegreerde zorg en ondersteuning
- 5 Bovenlokale en lokale samenwerking
- 6 Taalontwikkeling en -stimulering Nederlands; toeleiding naar leer-, oefen- en gebruikskansen

Bestaande rapportage LLKO

Bestaande rapportage LLKO: unieke opvangvragen en onbeantwoorde vragen registreren, jaarlijks elektronisch aan het agentschap bezorgen en openbaar maken volgens de vastgelegde rubrieken.

Driejaarlijkse zelfevaluatie

Minstens driejaarlijks voeren lokale besturen samen een zelfevaluatie uit van het Huis van het Kind met label, gericht op de kwaliteitsvoorwaarden.

Het agentschap kan de zelfevaluatie opvragen en bepaalt de richtlijnen.

Toezicht op de subsidie

De opvolging focust op de aanwending van de subsidie én de jaarlijkse financiële rapportage door het lokaal bestuur.

Opvolging door het agentschap

Het agentschap volgt jaarlijks op hoe de toegekende subsidies aan het lokaal bestuur worden aangewend.

Mogelijke bronnen voor toezicht

- 1 Jaarlijkse opvolging van de aanwending van de subsidie
- 2 Gebruik maken van bevindingen van Zorginspectie
- 3 Alle stukken opvragen die verband houden met de aanwending

Jaarlijkse rapportage

Het lokaal bestuur rapporteert jaarlijks aan het agentschap over de besteding van de subsidie.

Inhoud financieel verslag

- A overzicht van alle kosten en opbrengsten rond het Huis van het Kind
- B het agentschap bepaalt nadere richtlijnen voor het financieel verslag

Kern: toezicht steunt op jaarlijkse controle, opvraagbare stukken en een financieel verslag.

4

—— **Organisatoren Preventieve Gezinsondersteuning**

Erkenning organisatoren PGO

Om erkend te worden, moet een organisator preventieve gezinsondersteuning aan zes **voorwaarden** voldoen.

Juridische basis & aanvraag

- 1 Organisator**
is een vereniging zonder winstoogmerk of een lokaal bestuur of een vereniging van lokale besturen;
- 2 Ontvankelijke aanvraag**
aanvraag indienen
- 3 Expertise minimaal aanbod**
aantoonbare expertise in preventieve gezinsondersteuning (uitvoering min aanbod)

Werking & kwaliteit

- 4 Schaalgrootte & capaciteit**
voldoende schaal en organisatorische capaciteit om duurzaam te werken
- 5 Beleidsvoerend vermogen**
duidelijke visie, governance en kwaliteitsopvolging; beleid kunnen ontwikkelen en bijsturen
- 6 Kwaliteitsvoorwaarden**
voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden

Kwaliteit - erkende organisatoren PGO

De **kwaliteitsvoorwaarden** vertalen erkenning naar dagelijkse werking: beleid, uitvoering, veiligheid en personeel.

Basisvoorwaarden

- Organisatorisch beleid: beleidsvoerend vermogen, kwaliteitsbeleid, klachtenbeleid en medewerkersbeleid
- Nederlands als verbindende taal en stimuleren van taalkennis
- Toegankelijk, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen
- Signaalfunctie opnemen en gepast omgaan met verontrusting

Kwaliteitsbeleid

- Werkingsprincipes toepassen
- Methodisch onderbouwd werken
- Uitvoering afstemmen op het beleid van het Huis van het Kind
- Rapporteren aan het betreffende Huis van het Kind
- Kwaliteit opvolgen via monitoring en permanente evaluatie

Veiligheid & meldplicht

- Grensoverschrijdend gedrag en gevaarsituaties vermijden en aanpakken; elke situatie melden aan het agentschap.

Personeel

- Voldoende en opgeleid personeel, met ondersteuning om kwaliteit permanent te garanderen.
- Medewerkers hebben actieve kennis van het Nederlands. (attest)
- Vrijwilligers: met nodige ondersteuning

Toezicht erkende organisatoren PGO

Toezicht op erkende organisatoren PGO combineert opvolging, jaarlijkse rapportage en zelfevaluatie.

Opvolging erkenningsvoorwaarden

Het agentschap volgt organisatoren PGO op met het oog op controle van de naleving van de erkenningsvoorwaarden.

Instrumenten voor opvolging

- 1 Alle stukken opvraagbaar die verband houden met de erkenningsvoorwaarden
- 2 Resultaat van de opvolging bespreken met de betrokken organisator
- 3 Zo nodig bestuurlijke maatregelen

Jaarlijkse rapportage

De organisator rapporteert jaarlijks over de uitvoering van het minimaal aanbod, ten laatste tegen het einde van het eerste kwartaal van het volgende jaar.

Indicatoren: aard aanbod, gemeente, uitvoeringswijze, bereik doelgroep, expertise en capaciteit.

Het agentschap bepaalt de richtlijnen van de rapportage.

Driejaarlijkse zelfevaluatie

Driejaarlijkse zelfevaluatie over de kwaliteitsvoorwaarden. Het agentschap bepaalt de richtlijnen.

5

———— **Aanvraagprocedure**

Twée afzonderlijke aanvraagprocedures

Elke procedure heeft een eigen aanvrager en leidt tot een eigen beslissing.

Label Huis van het Kind

WIE KAN INDIENEN?

Eén of meer lokale besturen samen

BEPALINGEN

- 1 Inhoud aanvraag
- 2 Ontvankelijkheid
- 3 Beslissing tot toekenning of weigering

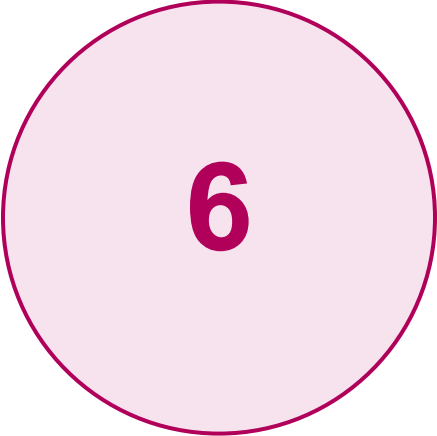
Erkenning organisator PGO

WIE KAN INDIENEN?

Vzw, lokaal bestuur of vereniging van lokale besturen

BEPALINGEN

- 1 Inhoud aanvraag
- 2 Ontvankelijkheid
- 3 Beslissing tot toekenning of weigering

6

———— **Bestuurlijke maatregelen**

Handhaving verloopt via een duidelijke cascadesysteem

Het BVR kiest eerst voor herstel en verweer. Alleen wanneer nodig volgt een zwaardere maatregel.

1

Vaststelling

Toezicht brengt de inbreuk of het risico in beeld en bespreekt wat moet worden hersteld.

IN BEELD

2

Aanmaning

Er volgt een duidelijke hersteltermijn. Bij duurzaam herstel stopt het traject.

KANS OP HERSTEL

3

Voornemen

Als herstel uitblijft, wordt een maatregel aangekondigd en krijgt de betrokkene recht op verweer.

RECHT OP VERWEER

4

Maatregel

Alleen wanneer nodig volgt een passende stap voor label, subsidie of erkenning.

PASSENDE ESCALATIE

Kern: herstellen waar mogelijk, verzwaren waar nodig — altijd gemotiveerd en proportioneel.

De cascade biedt transparantie en rechtszekerheid

Lokale besturen en organisatoren PGO weten wat verwacht wordt, welke stap kan volgen en welke waarborgen gelden.

WAT DIT BIEDT

TRANSPARANT

De vaststelling, hersteltermijn, mogelijke gevolgen en motivering worden expliciet meegedeeld.

iedere stap is zichtbaar

EVENREDIG

Ernst, frequentie, herhaling en herstelbaarheid bepalen welke maatregel passend is.

de maatregel past bij de situatie

RECHTSZEKER

Voornemen, hoorrecht, gemotiveerde beslissing en bezwaar verankeren een zorgvuldige procedure.

verweer en bezwaar zijn geborgd

Kern: dezelfde duidelijke en zorgvuldige spelregels gelden voor lokale besturen én erkende organisatoren PGO.

7

———— **Overgangsbepalingen**

Overgangsbepalingen: aandacht voor drie zaken

Binnen de overgangsbepalingen zijn bepalingen opgenomen voor:

- 1 **Het werkingsgebied van het Huis van het Kind bepalen**

- 2 **Aanvragen voor Huizen van het Kind en erkende organisatoren PGO**

- 3 **Overgangsbepalingen voor lokale loketten kinderopvang en aanbodsvormen PGO**

Kern: de overgangsbepalingen regelen de praktische omschakeling naar het nieuwe kader.

Samengevat: verder bouwen én gericht versterken

Dit blijft de basis

- gezinnen, kinderen en ouders centraal
- lokale samenwerking als motor
- preventie en nabijheid
- ruimte voor lokale invulling

Dit wordt aangescherpt

- herkenbaar profiel en label HvK
- minimaal aanbod voor elk werkingsgebied
- duidelijkere rolverdeling en kwaliteitsvereisten
- meer samenhang in financiering
- sterkere verbinding met zorg en ondersteuning

De hervorming bouwt voort op wat sterk is en maakt de gezamenlijke ambitie concreter.

Vervolgstappen na de eerste principiële goedkeuring

Het ontwerp doorloopt nog advies, verwerking en verdere besluitvorming.

Timing en inhoud blijven onder voorbehoud van de adviezen en de verdere regeringsbeslissing.

Volgende communicatiemomenten

Opname en FAQ op Opgroeien.be

Sectoroverleggen Huizen van het Kind

Mechelen	08/okt
Brussel	09/okt
Gent	12/okt
Brugge	19/okt
Hasselt	29/okt

Provinciale dialoogmomenten lokale mandatarissen

Gent	12/okt
Mechelen	21/okt
Brugge	26/okt
Brussel	28/okt
Hasselt	29/okt

De Huizen van het Kind van morgen

Herkenbare, nabije en toegankelijke basisvoorzieningen waar elk gezin terecht kan — en van waaruit aanvullende ondersteuning vlot bereikbaar wordt wanneer dat nodig is.

voortbouwen · verduidelijken · verbinden

Meer samenhang en impact voor gezinnen.

Bedankt voor jullie aandacht!